

SPRAWOZDANIE

z działalności Powiatowego Urzędu Pracy oraz informacja o stanie bezrobocia w 2001 roku na terenie Powiatu Buskiego

Stopa bezrobocia w Powiecie Buskim wynosząca na dzień 31.12.2000 r. 9,7 %, wzrosła według stanu na dzień 31.12.2001 r. do 10,3 %.

Średnia stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim na dzień 31.12.2001 r. wyniosła 18,3 % i wzrosła w stosunku do stopy bezrobocia na dzień 31.12.2000r., kiedy to wynosiła 16,5 %.

Poniższa **tabela nr 1** przedstawia średnią stopę bezrobocia w województwie świętokrzyskim wg stanu na dzień 31.12.2001 r.

Tabela nr 1

Powiaty	Stopa bezrobocia	Bezrobotni (w tys. osób)
Skarżyski	26,8 %	9,8
Starachowicki	25,9 %	12,1
Ostrowiecki	25,8 %	14,3
Konecki	25,7 %	12,8
Kielecki	21,1 %	21,9
Włoszczowski	19,4 %	5,8
Staszowski	16,2 %	7,4
Miasto Kielce	15,0 %	16,6
Sandomierski	14,4 %	7,0
Opatowski	14,4 %	5,5
Jędrzejowski	14,3 %	7,4
Pińczowski	12,3 %	3,3
Buski	10,3 %	4,9
Kazimierski	9,1 %	2,1
Województwo świętokrzyskie	18,3%	131,1
Polska	17,4%	3115,1

I. ROTACJA BEZROBOTNYCH W 2001 ROKU

Na koniec grudnia 2001 roku w ewidencji bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Busku Zdroju figurowały 4 904 osoby, w tym 2 448 kobiet (49,9 %).

Do zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 526 osób tj. 10,7 % ogółu. Szczegółowe informacje o zachodzących w minionym roku zmianach przedstawiają **tabele nr 2 i 3**.

Tabela nr 2

Miesiąc	Liczba bezrobotnych na początku miesiąca	Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych	Liczba bezrobotnych wyłączonych z ewidencji	Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	Spadek lub wzrost 5-2
1	2	3	4	5	6
I	4600	377	202	4775	175
II	4775	260	151	4884	109
III	4884	220	207	4897	13
IV	4897	192	426	4663	-234
V	4663	207	425	4445	-218
VI	4445	252	416	4281	-164
VII	4281	369	371	4279	-2
VIII	4279	292	272	4299	20
IX	4299	338	317	4320	21
X	4320	408	278	4450	130
XI	4450	375	179	4646	196
XII	4646	388	130	4904	258
I-XII	-	3678	3374	-	304

Tabela nr 3

Miesiąc	Stopa bezrobocia na koniec miesiąca	Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	w tym:			
			Kobiety	z prawem do zasiłku	absolwenci	zamieszkali na wsi
1	2	3	4	5	6	7
I	10,0	4775	2358	604	420	3575
II	10,2	4884	2373	598	441	3595
III	10,2	4897	2368	563	453	3585
IV	9,8	4663	2279	469	417	3381
V	9,4	4445	2172	466	273	3238
VI	9,1	4281	2119	407	106	3100
VII	9,1	4279	2162	392	155	3106
VIII	9,1	4299	2200	373	211	3120
IX	9,1	4320	2208	369	278	3143
X	9,4	4450	2309	438	323	3219
XI	9,8	4646	2382	476	372	3358
XII	10,3	4904	2448	526	466	3574

Ogółem w 2001 roku zarejestrowano 3678 osób bezrobotnych, a wyrejestrowano 3374, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do 31.12.2000 r. o 304 osoby.

Sytuację dotyczącą bezrobocia w poszczególnych gminach i jego niektórych aspektów wg stanu na dzień 31.12.2001 r. przedstawia **tabela nr 4**.

Tabela nr 4

Miasto/ Gmina	liczba bezrobot- nych	w tym					
		kobiety	z prawem do zasiłku	Zwolnieni z przyczyn z-du pracy	pozostający bez pracy >12 m - cy	absolwenci	w wieku mobilnym 18-44 lat
<i>Busko Zdrój</i>	2 475	1214	280	36	1253	232	2065
<i>Gnojno</i>	342	174	32	5	200	38	316
<i>Nowy Korczyn</i>	366	178	28	12	198	29	320
<i>Pacanów</i>	442	214	41	10	226	38	391
<i>Solec Zdrój</i>	317	170	34	8	163	25	286
<i>Stopnica</i>	455	246	54	12	214	52	399
<i>Tuczepy</i>	203	104	31	5	83	16	185
<i>Wiślica</i>	304	148	26	5	169	36	272
<i>Ogółem</i>	4904	2448	526	93	2 506	466	4234

W 2001 r. poza typowymi świadczeniami wypłacanymi osobom bezrobotnym (zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne), PUP w Busku Zdroju wypłacał także zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne osobom do tego uprawnionym. Według stanu na dzień 31.12.2001 r. ten rodzaj świadczeń pieniężnych pobierało 329 osób.

Łącznie w 2001 roku na świadczenia pieniężne wydano z Funduszu Pracy **5.008,5** tys. zł w tym:

- 2.259,8 tys. zł na zasiłki dla bezrobotnych,
- 1.084,4 tys. zł na pokrycie składki z tytułu ubezpieczenia społecznego osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku,
- 1.664,3 tys. zł na zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne.

**II. POŚREDNICTWO PRACY I AKTYWNE FORMY
PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU**

Rok 2001 zaznaczył się kolejnym spadkiem realnego, finansowego wsparcia działań urzędu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. Pomimo więc nasilającego się zjawiska bezrobocia, sukcesywnie maleją nakłady państwa na jego przeciwdziałanie:

- W 1998 r. - 2.655.200 zł
- W 1999 r. - 2.355.000 zł
- W 2000 r. - 1.914.180 zł
- W 2001 r. - 1.084.476 zł

Efekty tej rzeczywistej a nie deklarowanej polityki rządu są widoczne w danych statystycznych dotyczących także i naszego powiatu, które wskazują na znaczne zmniejszenie się możliwości udzielenia pomocy naszym klientom, zarówno tym poszukującym pracy jak i tym poszukującym pracowników.

Tabela nr 5

L.p.	Nazwa zadania	Wykonanie - liczba osób w roku			
		1998	1999	2000	2001
1.	Liczba pracodawców pozyskanych do współpracy	b.d.	210	204	195
2.	Pozyskanie ofert pracy niesubsydiowanej	b.d.	478	391	333
3.	Oferty pracy pozyskane w wyniku wizyt	b.d.	132	158	168
4.	Zatrudnienie na niesubsydiowanych stanowiskach w wyniku pośrednictwa urzędu	909	455	370	317
5.	Poradnictwo zawodowe	1104	732	877	513
6.	Realizacja programu klubu pracy	568	376	221	13
7.	Programy pracy subsydiowanej, w tym:	1125	856	696	512
	A/ prace interwencyjne	384	219	182	167
	B/ roboty publiczne	334	179	134	60
	C/ refundacja wynagrodzeń absolwentów	149	79	51	24
	D/ staże absolwenckie	258	379	329	261
8.	Osoby zatrudnione po pracy subsydiowanej, w tym po:	314	240	240	192
	A/ prace interwencyjne	212	110	125	122
	B/ roboty publiczne	64	14	18	1
	C/ refundacja wynagrodzeń absolwentów	56	41	39	17
	D/ staże absolwenckie	9	75	58	52
9.	Pożyczki dla pracodawców i bezrobotnych	43	42	26	6
10.	Osoby objęte szkoleniami z F.P.	340	321	216	41
11.	Osoby zatrudnione po odbytych szkoleniu	102	144	124	24

II.1. Pośrednictwo pracy

W 2001 r. 1702 osoby zostały wyłączone z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy. Z tej grupy 1022 osoby (60 %) podjęły pracę z własnej inicjatywy, a 680 osób (40 %) znalazło zatrudnienie dzięki pośrednictwu PUP w Busku Zdroju, podejmując prace subsydiowane i niesubsydiowane.

W 2001 roku PUP w Busku Zdroju dysponował 696 ofertami pracy odpowiedniej, krótkookresowej, interwencyjnej, w ramach robót publicznych itp. / w 1998 roku 1206, w 1999 roku 853, w 2000 roku 813/. Tym samym odnotowujemy kolejny spadek ilości ofert w porównaniu z rokiem poprzednim – w 1998 r. wynosił on 46 %, w 1999 r. 30,1%, w 2000 r. 4,7% a w 2001 r. 14,4 %.

II.2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wydatki związane z aktywizacją bezrobotnych w 2001 roku zamknęły się kwotą 1.249.500 zł, a w tym: aktywne formy 1.181.000 i pożyczki 68.500. Tym samym zostały w całości wykorzystane środki przyznane naszemu powiatowi na podstawie algorytmu – 1.011.900 zł oraz na podstawie kontraktu zawartego z KUP w sprawie usuwania skutków powodzi – 72.576 zł. Częściowo aktywne formy zostały także dofinansowane środkami pochodzącymi ze spłaty rat i odsetek od wcześniej udzielonych pożyczek.

Wielkość wydatków związanych z poszczególnymi formami aktywizacji bezrobotnych przedstawia **tabela nr 6 i 6a**.

Tabela nr 6

L.p.	Nazwa formy aktywizacji bezrobotnych	Poniesione wydatki w 2001 r. /w tys. zł/	% udział w ogólnych wydatkach
1	Szkolenia	56,2	4,8
2	Prace interwencyjne	247,3	20,9
3	Roboty publiczne w tym: -usuwanie skutków powodzi	240,0 71,0	20,3 6,0
4	Zatrudnienie absolwentów	34,1	2,9
5	Stáže absolwenckie	603,4	51,1
	Ogółem	1181,0	100,0

Tabela nr 6a

Forma aktywizacji	Dochody ze spłaty rat pożyczek w 2001 r.	Kwota środków wydatkowanych na pożyczki w 2001 r.	Kwota środków wydatkowanych na aktywne formy	Kwota środków przekazanych na wypłatę zasiłków (kol.2 – kol.3 – kol. 4)
1	2	3	4	5
Pożyczki	315,6	68,5	98,1	149,0

II.2.1. Szkolenia

Z uwagi na ograniczone środki Funduszu Pracy, jakie były w dyspozycji PUP w Busku Zdroju, w 2001 r. szkolenia zawodowe osób bezrobotnych w głównej mierze realizowane były w trybie szkoleń indywidualnych. Szkolenia grupowe ograniczyły się jedynie do zorganizowania 1 szkolenia w zakresie obsługi stacji paliw LPG, które to szkolenie było zrealizowane pod potrzeby zatrudnieniowe nowo tworzonej stacji paliw na terenie gminy Stopnica. Łącznie w 2001 roku na szkolenia zawodowe skierowano 41 osób bezrobotnych.

Przedstawiona poniżej **tabela nr 7** pokazuje kierunki szkoleń zawodowych osób bezrobotnych w 2001 r.

Tabela nr 7

L.p.	Nazwa szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po szkoleniu	Wskaźnik efektywności 5/4 [%]
1	2	3	4	5	6
1	Kursy prawa jazdy Kat. C, C+E, D	13	13	3	23 %
2	Agent ochrony mienia i osób	11	11	7	63%
3	Obsługa stacji paliw LPG	6	6	5	83%
4	Operator koparko-ładowarki	3	3	2	66%
5	Obsługa komputera	3	3	2	66%
6	Kursy spawalnicze	2	2	2	100%
7	Palacz c.o.	2	2	2	100%
8	Wulkanizacja i naprawa opon	1	1	1	100%
RAZEM		41	41	24	58%

Jak widać z powyższej tabeli dość niską efektywność szkoleń uzyskano przy organizowanych kursach prawa jazdy. Wynika to z faktu, iż w przypadku tego rodzaju szkoleń duży odsetek osób szkolonych nie zdawało egzaminu w pierwszym podejściu. Z tego też powodu możliwości zatrudnienia, jakie były deklarowane przez pracodawców przed skierowaniem bezrobotnego na szkolenie, znacznie spadały.

II.2.2 Aktywizacja absolwentów

W 2001 roku PUP w Busku Zdroju nadal szczególną uwagę poświęcał na aktywizację absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. W okresie I – VI kontynuowany był program „Absolwent 2000”, a w okresie VI – XII realizowano program „Absolwent 2001”, których celem jest zaktywizowanie jak największej ilości bezrobotnych absolwentów m.in. poprzez objęcie ich indywidualnym planem działania (IPD), polegającym na:

- pobudzaniu ich aktywności do samodzielnego poszukiwania zatrudnienia – współpraca absolwenta i pośrednika pracy,
- doskonaleniu umiejętności poszukiwania pracy, czyli udział w „warsztatach poszukiwania pracy”,
- objęciu absolwentów aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu, a w szczególności na kierowaniu na utworzone w ramach refundacji części kosztów wynagrodzenia i ubezpieczenia miejsca pracy oraz na staże absolwenckie.

A oto dane dotyczące realizacji programów „Absolwent 2000” i „Absolwent 2001”:

„Absolwent 2000”

- 123 osoby ukończyły warsztaty poszukiwania pracy
- 123 spotkania indywidualne pośredników z absolwentami
- 77 ofert pracy pozyskanych przez pośredników z czego 3 dla absolwentów
- 83 absolwentów podjęło pracę niesubsydiowaną
- 3 absolwentów podjęło pracę w ramach umów o refundację wynagrodzenia
- 66 absolwentów rozpoczęło staż
- 2 absolwentów skierowano na szkolenia
- 1 absolwent podjął pracę interwencyjną

„Absolwent 2001”

- 106 osób ukończyło warsztaty poszukiwania pracy
- 106 spotkań indywidualnych pośredników z absolwentami
- 61 ofert pracy pozyskanych przez pośredników z czego 1 dla absolwentów
- 40 absolwentów podjęło pracę niesubsydiowaną
- 9 absolwentów podjęło pracę w ramach umów o refundację wynagrodzenia
- 115 absolwentów rozpoczęło staż
- 4 absolwentów skierowano na szkolenia
- 6 absolwentów podjęło prace interwencyjne
- 1 absolwent otrzymał pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej.

II.2.3 Prace interwencyjne.

W ramach tej formy aktywizacji bezrobotnych skierowano w 2001 r. do pracy 145 osób, z czego:

1.	w zakładach sektora publicznego	0	0 %
2.	w administracji rządowej	1	0,7 %
3.	w administracji samorządowej	36	24,8 %
4.	w sektorze prywatnym	108	74,5 %

Spośród tych osób, które w 2001 r. zaprzestały wykonywać pracę w ramach prac interwencyjnych, 122 osoby kontynuowały zatrudnienie na dotychczasowych stanowiskach.

II.2.4 Roboty publiczne

W ramach robót publicznych skierowano do pracy 53 osoby, z czego 28 osób znalazło zatrudnienie na okres 3 miesięcy przy usuwaniu skutków powodzi, jaka dotknęła w 2001 roku 4 gminy naszego powiatu (Solec Zdrój, Stopnica, Pacanów i Wiślica). Tym razem koszty wynagrodzenia i ubezpieczenia w/w osób były w całości finansowane ze środków Funduszu Pracy, które powiat otrzymał w wyniku zawarcia kontraktu z Krajowym Urzędem Pracy.

Spośród tych osób, które w 2001 r. zaprzestały wykonywać pracę w ramach robót publicznych, jedynie 1 osoba kontynuowała zatrudnienie na dotychczasowym stanowisku.

II.2.5 Pożyczki

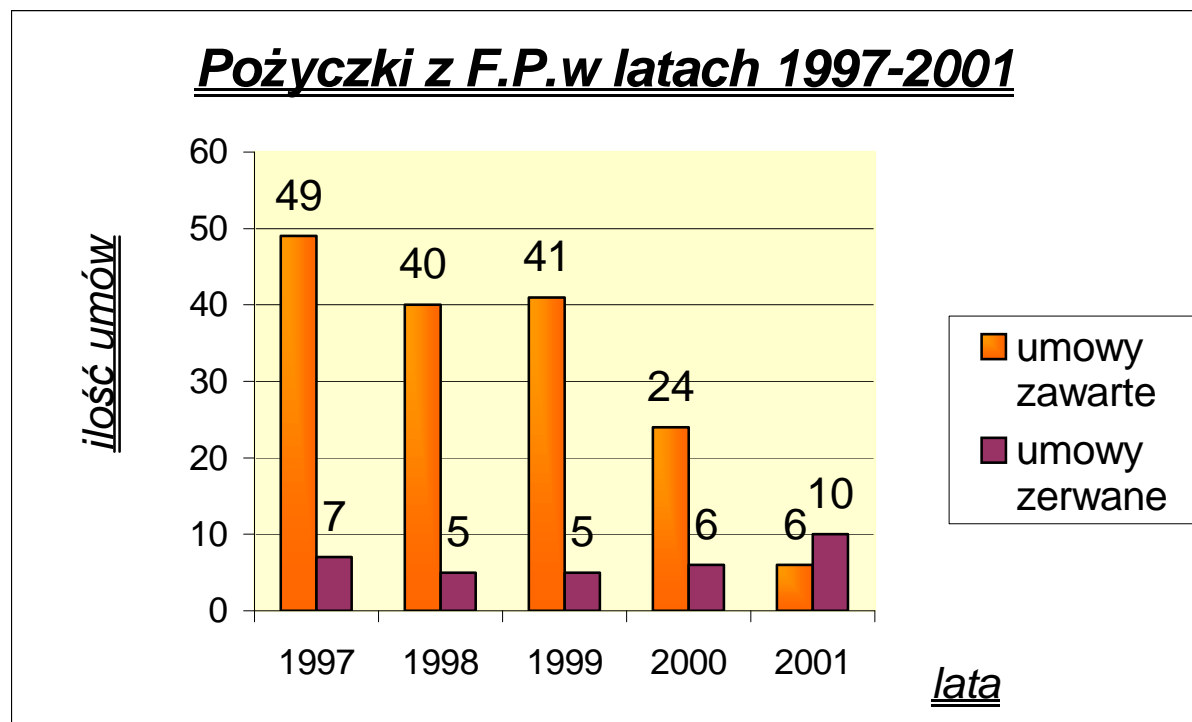
W 2001 roku PUP w Busku Zdroju udzielił 1 pożyczkę pracodawcy na utworzenie 1 dodatkowego miejsca pracy w sferze usługowej oraz jedynie 5 pożyczek bezrobotnym na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, z czego:

1	na działalność wytwórczą	0 pożyczek
2	na działalność usługową	2 pożyczki
3	na działalność handlową	3 pożyczki

Porównując ilości udzielonych w 2001 roku pożyczek z Funduszu Pracy z poprzednimi latami widocznym jest, iż w roku ubiegłym pogłębił się spadek ilości udzielanych pożyczek, jaki już odnotowano w 2000 r. (tabela nr 5). W ubiegłym roku nastąpił jednocześnie wzrost ilości umów, w stosunku do których, ze względu na niewywiązanie się z warunków umowy przez pożyczkobiorców, wszczęto postępowanie windykacyjne. Sytuacja ta jest niewątpliwie wynikiem pogarszającej się w ostatnich dwóch latach koniunktury gospodarczej w kraju oraz znacznym ograniczaniem przyznawanych środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Aktualnie Powiatowy Urząd Pracy w Busku Zdroju prowadzi postępowanie windykacyjne w stosunku do 21 pożyczkobiorców. W 13 przypadkach spłata wierzytelności przebiega systematycznie w ramach zawartych z dłużnikami układów ratalnych. W 6 przypadkach prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez komorników sądowych. W 2 przypadkach toczy się obecnie postępowanie sądowe.

II.2.6 Poradnictwo zawodowe i klub pracy.

W 2001 roku najczęściej stosowaną formą pomocy były spotkania grupowe organizowane w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego. Zajęcia te realizowano we współpracy z przedstawicielami pracodawców oraz pośrednikami pracy.

Poradnictwem zawodowym w 2001 r. objęto 513 osób, w tym 40 osób skorzystało z indywidualnych porad zawodowych. W wyniku powyższych działań 43 osoby podjęły zatrudnienie, 13 osób uzyskało skierowanie na szkolenie zawodowe a 6 osób rozpoczęło działalność na własny rachunek. W porozumieniu z dyrektorami szkół organizowano spotkania doradcy zawodowego z młodzieżą szkolną. Przedmiotem spotkań było przekazanie wiedzy na temat sposobów poszukiwania pracy, prezentowania własnej osobowości, negocjacji w sprawach

warunków pracy i płacy, możliwości uzyskania zatrudnienia (w warunkach lokalnego rynku pracy) a także ukierunkowanie zawodowe. Uczestnictwem w w/w spotkaniach objęto 60 uczniów gimnazjum oraz 25 wychowanków domu dziecka.

W grudniu 2001 r. przeprowadzony został także kurs „*Nauka umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia*”, który ukończyło 12 osób.

W „Warsztatach poszukiwania pracy” wzięło udział 234 absolwentów. Dla 31 uczestników proces ten zakończył się pomyślnie – podjęciem pracy, szkolenia zawodowego, własnej działalności gospodarczej.

II.2.7 Przygotowanie zawodowe młodocianych

W 2001 roku Powiatowy Urząd Pracy w Busku Zdroju poniósł wydatki w wysokości 927,1 tys. zł na refundację kosztów wynagrodzenia i ubezpieczenia społecznego pracowników młodocianych zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego. Pracodawcy zatrudniający pracowników młodocianych musieli wykazywać dużą cierpliwość w oczekiwaniu na refundację w/w kosztów, gdyż otrzymywane przez PUP środki nie pozwalały na pokrywanie na bieżąco potrzeb w tym zakresie. Dzięki zasileniu, które otrzymaliśmy z KUP w ostatnich dniach m-ca grudnia, możliwym stało się zniwelowanie rozmiarów „zadłużenia” a zobowiązania urzędu z tego tytułu względem pracodawców wyniosły według stanu na dzień 31.12.2001 r. 165,1 tys. zł.

III. KONTROLA LEGALNOŚCI ZATRUDNIENIA

W 2001 r. zostało przeprowadzonych 170 kontroli legalności zatrudnienia w tym 6 kontroli przy współudziale Policji. Efektem działań kontrolnych była legalizacja zatrudnienia 54 osób tzn. spowodowanie podpisania przez pracodawcę umowy o pracę lub innej umowy cywilno – prawnej.

Stwierdzono 8 przypadków zatrudnienia osób bezrobotnych bez powiadomienia o tym fakcie Powiatowego Urzędu Pracy oraz 8 przypadków nielegalnego zatrudniania cudzoziemców.

Skierowano w związku z powyższym do kolegium 4 wnioski na pracodawców w sprawie zatrudnienia cudzoziemca oraz 1 wniosek w sprawie nieopłacenia składki na Fundusz Pracy.

Skierowano do kolegium także 2 wnioski na pracobiorców (cudzoziemców) w sprawie podjęcia pracy bez wymaganej zgody na pracę.

IV. PODSUMOWANIE

Bezrobocie oraz rynek pracy w powiecie buskim charakteryzuje się następującymi cechami:

- Duża skala bezrobocia ludzi młodych (18 - 44 lata) 4234 osoby, co stanowi 86,3 % ogółu bezrobotnych,
- Niski poziom kwalifikacji (wykształcenie podstawowe i niepełne podstawowe posiada 1114 osób, zasadnicze zawodowe 1871 osób - razem 2985 osób) - 60,9 % ogółu bezrobotnych,
- Długotrwałe bezrobocie - osoby pozostające w ewidencji bezrobotnych ponad 12 miesięcy stanowiły 51,1 % wszystkich zarejestrowanych,
- Bardzo niski odsetek osób z prawem do zasiłku - w grudniu - 10,7%,
- Duża liczba osób rejestrujących się po raz drugi, trzeci i kolejny od 1990r - 2599 osób , co stanowi 70,7% ogólnej liczby nowo zarejestrowanych w 2001r.
- Na terenach wiejskich nadal utrzymuje się duża nadwyżka siły roboczej tzw. "bezrobocie ukryte",
- Połowa wszystkich bezrobotnych (50,5 % wg stanu na 31.12.2001 r.) zamieszkuje na terenie miasta i gminy Busko Zdrój. Natomiast na terenie pozostałych gmin ilość bezrobotnych waha się od 4,1% w gminie Tuczępy do 9,3% w gminie Stopnica,

- Zmniejszająca się liczba ofert pracy. Od 1997 r. urząd dysponował następującymi ilościami ofert pracy:

rok	1997	-	1823	oferty
"	1998	-	1206	"
"	1999	-	853	"
"	2000	-	813	"
"	2001	-	696	"

Sytuacja ta świadczy o stagnacji i nasyceniu rynku pracy. Pozytywny wpływ na zmianę niekorzystnych tendencji w zakresie bezrobocia i na rynku pracy może mieć jedynie rozwój przedsiębiorczości, powstawanie nowych zakładów pracy tworzących nowe miejsca pracy zwłaszcza w produkcji i usługach, korzystna polityka kredytowa i podatkowa.

Urząd Pracy swoimi działaniami może jedynie nieznacznie łagodzić negatywne skutki wynikające z bezrobocia oraz wspomagać pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy. Działania urzędu pracy, ich ilość i jakość uzależnione są od wysokości środków przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.